

LOIS, DECRETS, ORDONNANCES ET REGLEMENTS WETTEN, DECRETEN, ORDONNANTIES EN VERORDENINGEN

SERVICE PUBLIC FEDERAL AFFAIRES ETRANGERES, COMMERCE EXTERIEUR ET COOPERATION AU DEVELOPPEMENT

F. 2003 — 1039

[C - 2000/15118]

16 FEVRIER 2000. — Loi portant assentiment à l'Accord entre l'Union économique belgo-luxembourgeoise et les Etats-Unis du Mexique concernant l'encouragement et la protection réciproques des investissements, signé à Mexico, le 27 août 1998 (1) (2) (3)

ALBERT II, Roi des Belges,
A tous, présents et à venir, Salut.

Les Chambres ont adopté et Nous sanctionnons ce qui suit :

Article 1er. La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Art. 2. L'Accord entre l'Union économique belgo-luxembourgeoise et les Etats-Unis du Mexique concernant l'encouragement et la protection réciproques des investissements, signé à Mexico, le 27 août 1998, sortira son plein et entier effet.

Promulguons la présente loi, ordonnons qu'elle soit revêtue du sceau de l'Etat et publiée par le *Moniteur belge*.

Donné à Bruxelles, le 16 février 2000.

ALBERT

Par le Roi :

Le Ministre des Affaires étrangères,
L. MICHEL

Le Secrétaire d'Etat au Commerce extérieur,
P. CHEVALIER

Scellé du sceau de l'Etat :

Le Ministre de la Justice,
M. VERWILGHEN

Notes

(1) *Session 1999-2000.*
Sénat.

Documents. — Projet de loi, déposé le 24 septembre 1999, n° 2-79/1. — Rapport, n° 2-79/2. — Texte adopté par la Commission, n° 2-79/3.

Annales parlementaires. — Discussion. Séance du 7 décembre 1999. — Vote. Séance du 7 décembre 1999.

Chambre des représentants.

Documents. — Projet transmis par le Sénat, n° 50-332/1. — Texte adopté en séance plénière et soumis à la sanction royale, n° 50-332/2.

Annales parlementaires. — Discussion. Séance du 21 décembre 1999. — Vote. Séance du 20 janvier 2000.

(2) Décret de la Région wallonne du 12 juillet 2001 (*Moniteur belge* du 1er août 2001); Décret de la Région flamande du 17 mai 2002 (*Moniteur belge* du 2 juillet 2002); Ordonnance de la Région de Bruxelles-Capitale du 25 mai 2000 (*Moniteur belge* du 24 novembre 2000).

(3) L'échange des instruments de ratification a eu lieu 18 février 2003 conformément aux dispositions de son article 22, cet Accord entre en vigueur le 18 mars 2003.

FEDERALE OVERHEIDSDIENST BUITENLANDSE ZAKEN, BUITENLANDSE HANDEL EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

N. 2003 — 1039

[C - 2000/15118]

16 FEBRUARI 2000. — Wet houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Verenigde Mexicaanse Staten inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend te Mexico op 27 augustus 1998 (1) (2) (3)

ALBERT II, Koning der Belgen,
Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, Onze Groet.

De Kamers hebben aangenomen en Wij bekrachtigen hetgeen volgt :

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

Art. 2. De Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Verenigde Mexicaanse Staten inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend te Mexico op 27 augustus 1998, zal volkomen gevolg hebben.

Kondigen deze wet af, bevelen dat zij met 's Lands zegel zal worden bekleed en door het *Belgisch Staatsblad* zal worden bekendgemaakt.

Gegeven te Brussel, 16 februari 2000.

ALBERT

Van Koningswege :

De Minister van Buitenlandse Zaken,
L. MICHEL

De Staatssecretaris voor Buitenlandse Handel,
P. CHEVALIER

Met 's Lands zegel gezegeld :

De Minister van Justitie,
M. VERWILGHEN

Nota's

(1) *Zitting 1999-2000.*
Senaat.

Documenten. — Ontwerp van wet ingediend op 24 september 1999, nr. 2-79/1. — Verslag, nr. 2-79/2. — Tekst aangenomen door de Commissie, nr. 2-79/3.

Parlementaire Handelingen. — Bespreking. Vergadering van 7 december 1999. — Stemming. Vergadering van 7 december 1999.

Kamer van volksvertegenwoordigers.

Documenten. — Tekst overgezonden door de Senaat, nr. 50-332/1. — Tekst aangenomen in plenaire vergadering en aan de Koning ter bekrachtiging voorgelegd, nr. 50-332/2.

Parlementaire Handelingen. — Bespreking. Vergadering van 21 december 1999. — Stemming. Vergadering van 20 januari 2000.

(2) Decreet van het Vlaamse Gewest van 17 mei 2002 (*Belgisch Staatsblad* 2 juli 2002); Decreet van het Waalse Gewest van 12 juli 2001 (*Belgisch Staatsblad* van 1 augustus 2001); Ordonnantie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van 25 mei 2000 (*Belgisch Staatsblad* van 24 november 2000).

(3) De uitwisseling van de bekrachtigingsoorkonde heeft plaats gehad op 18 februari 2003 overeenkomstig de bepalingen van artikel 22 treed deze Overeenkomst in werking op 18 maart 2003.

ACCORD ENTRE L'UNION ECONOMIQUE BELGO-LUXEMBOURGEOISE ET LES ETATS-UNIS DU MEXIQUE CONCERNANT L'ENCOURAGEMENT ET LA PROTECTION RECIPROQUES DES INVESTISSEMENTS

Le Gouvernement du Royaume de Belgique,
agissant tant en son propre nom qu'au nom du Gouvernement du Grand-Duché de Luxembourg,
en vertu d'accords existants,
le Gouvernement wallon,
le Gouvernement flamand,
et le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,
d'une part,
et
Le Gouvernement des Etats-Unis du Mexique,
d'autre part,
ci-après dénommés "les Parties Contractantes",

Désireux de renforcer leur coopération économique en créant des conditions favorables à la réalisation d'investissements par des ressortissants de l'une des Parties Contractantes sur le territoire de l'autre Partie Contractante,

Sont convenus de ce qui suit :

CHAPITRE Ier. — *Dispositions générales*

Article 1

Définitions

Pour l'application du présent Accord :

1. Le terme "investisseurs" désigne :

a) les "nationaux", c'est-à-dire toute personne physique qui, selon la législation du Royaume de Belgique, du Grand-Duché de Luxembourg ou des Etats-Unis du Mexique est considérée comme citoyen du Royaume de Belgique, du Grand-Duché de Luxembourg ou des Etats-Unis du Mexique respectivement;

b) les "sociétés", c'est-à-dire toute personne morale constituée conformément à la législation du Royaume de Belgique, du Grand-Duché de Luxembourg ou des Etats-Unis du Mexique et ayant son siège social sur le territoire du Royaume de Belgique, du Grand-Duché de Luxembourg ou des Etats-Unis du Mexique respectivement.

2. Le terme "investissements" désigne tout élément d'actif quelconque acquis ou utilisé par un investisseur de l'une des Parties Contractantes à des fins économiques ou de gestion sur le territoire de l'autre Partie Contractante.

Pour plus de clarté, il convient de mentionner que le terme investissements s'appliquera uniquement aux investissements effectués en vue d'établir des liens économiques durables avec une entreprise, tels que, notamment, les investissements qui donnent la possibilité d'exercer une influence réelle sur la gestion de ladite entreprise.

Sont considérés notamment, mais non exclusivement, comme des investissements au sens du présent Accord :

a) les biens meubles et immeubles, acquis ou utilisés en vue d'obtenir un avantage économique ou à des fins commerciales, ainsi que tous autres droits réels tels que hypothèques, privilèges, gages, usufruit et droits analogues;

b) les actions, parts sociales et toutes autres formes de participations, même minoritaires, dans des sociétés constituées sur le territoire de l'une des Parties Contractantes;

c) les créances et droits sur d'autres actifs ou à toutes prestations ayant une valeur économique, à l'exception :

i) des créances résultant exclusivement de contrats commerciaux conclus pour la vente de biens ou de services;

OVEREENKOMST TUSSEN DE VERENIGDE MEXICAANSE STATEN EN DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE INZAKE DE WEDERZIJDSE BEVORDERING EN BESCHERMING VAN INVESTERINGEN

De Regering van het Koninkrijk België,
handelend zowel in eigen naam als in naam van de Regering van het Groothertogdom Luxemburg,
krachtens bestaande overeenkomsten,
de Vlaamse Regering,
de Waalse Regering,
en de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,
enerzijds,
en
De Regering van de Verenigde Mexicaanse Staten,
anderzijds,
(hierna te noemen "de Overeenkomstsluitende Partijen"),

Verlangende hun economische samenwerking te versterken door voor investeringen die door onderdanen van de ene Overeenkomstsluitende Partij worden gedaan op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij, gunstige investeringsvoorwaarden te scheppen,

Zijn het volgende overeengekomen :

HOOFDSTUK I. — *Algemene bepalingen*

Artikel 1

Begripsomschrijvingen

Voor de toepassing van deze Overeenkomst betekent de term :

1. "investeerder" :

a) de "onderdanen", met name elk natuurlijk persoon die volgens de wetgeving van het Koninkrijk België of het Groothertogdom Luxemburg of van de Verenigde Mexicaanse Staten wordt beschouwd als een onderdaan van het Koninkrijk België, van het Groothertogdom Luxemburg dan wel van de Verenigde Mexicaanse Staten;

b) de "ondernemingen", met name elke rechtspersoon die is opgericht in overeenstemming met de wetgeving van het Koninkrijk België, het Groothertogdom Luxemburg dan wel van de Verenigde Mexicaanse Staten en waarvan de maatschappelijke zetel onderscheidenlijk gevestigd is op het grondgebied van het Koninkrijk België, het Groothertogdom Luxemburg of de Verenigde Mexicaanse Staten.

2. "investeringen" : alle soorten vermogensbestanddelen die door een investeerder van een Overeenkomstsluitende Partij worden verworven of gebruikt met een economische bedoeling dan wel voor beheersdoel-einden op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij.

Duidelijkheidshalve weze vermeld dat de term investeringen alleen betrekking heeft op de investeringen die worden gedaan met het oog op het tot stand brengen van duurzame economische betrekkingen met een onderneming zoals, met name, investeringen die de mogelijkheid bieden een daadwerkelijke invloed uit te oefenen op de bedrijfsvoering van de onderneming.

Als investeringen in de zin van deze Overeenkomst gelden in het bijzonder, doch niet uitsluitend :

a) roerende en onroerende goederen, die worden verworven in het vooruitzicht van dan wel gebruikt met het oog op het behalen van economisch voordeel of voor handelsdoeleinden, alsmede andere zakelijke rechten zoals hypotheken, voorrechten, pandrechten, rechten van vruchtgebruik en soortgelijke rechten;

b) aandelen, maatschappelijke aandelen en alle andere vormen van deelneming, met inbegrip van minderheidsdeelnemingen, in ondernemingen die zijn opgericht op het grondgebied van een van de Overeenkomstsluitende Partijen;

c) tegoeden, vorderingen op andere vermogensbestanddelen en op gelijk welke prestatie die economische waarde heeft, met uitzondering van :

i) tegoeden die enkel en alleen verband houden met handelsovereenkomsten die werden aangegaan met het oog op de verkoop van goederen of diensten;

ii) des crédits pour transactions commerciales, tel le financement d'opérations commerciales;

iii) des crédits ayant une durée inférieure à trois ans, qu'un investisseur sur le territoire de l'une des Parties Contractantes consent à un investisseur sur le territoire de l'autre Partie Contractante. Toutefois, l'exception s'appliquant aux crédits ayant une durée inférieure à trois ans ne s'appliquera pas aux crédits accordés par un investisseur de l'une des Parties Contractantes à une entreprise de l'autre Partie Contractante qui est la propriété ou se trouve sous le contrôle du premier investisseur;

d) les droits d'auteur, les droits de propriété industrielle, les procédés techniques, les noms déposés et le fonds de commerce;

e) les concessions de droit public ou contractuelles.

Aucune modification de la forme juridique dans laquelle les avoirs et capitaux ont été investis ou réinvestis n'affectera leur qualification d'investissements au sens du présent Accord, pour autant que la nouvelle forme de l'investissement soit couverte par la définition précitée.

3. Toute obligation de paiement de la part d'un Etat contractant ou d'une entreprise d'Etat ou l'octroi d'un crédit à un Etat contractant ou à une entreprise d'Etat ne sera pas considéré comme un investissement.

4. Le terme "revenus" désigne les sommes produites par un investissement et notamment, mais non exclusivement, les bénéfices, intérêts, accroissements de capital, dividendes et royalties.

5. Le terme "territoire" s'applique au territoire du Royaume de Belgique, au territoire du Grand-Duché de Luxembourg et au territoire des Etats-Unis du Mexique ainsi qu'aux zones maritimes, c'est-à-dire les zones marines et sous-marines qui s'étendent au-delà des eaux territoriales de l'Etat concerné et sur lesquelles celui-ci exerce, conformément au droit international, ses droits souverains et sa juridiction aux fins d'exploration, d'exploitation et de conservation des ressources naturelles.

Article 2

Promotion des investissements

Chacune des Parties Contractantes encouragera les investissements sur son territoire par des investisseurs de l'autre Partie Contractante et admettra ces investissements en conformité avec sa législation.

Article 3

Protection des investissements

1. Tous les investissements effectués par des investisseurs de l'une des Parties Contractantes, jouiront, sur le territoire de l'autre Partie Contractante, d'un traitement juste et équitable.

2. Sous réserve des mesures destinées à maintenir l'ordre public et à garantir la sûreté de l'Etat, ces investissements jouiront d'une sécurité et d'une protection constantes, excluant toute mesure arbitraire ou discriminatoire qui pourrait entraver, en droit ou en fait, la gestion, l'entretien, l'utilisation, la jouissance ou la liquidation desdits investissements.

3. Aucune disposition du présent Accord ne s'oppose à ce qu'une des Parties Contractantes demande à une entreprise établie sur son territoire, qui est la propriété ou se trouve sous le contrôle d'un investisseur de l'autre Partie Contractante, de lui fournir des informations de routine aux fins d'établir des statistiques sur l'investissement. Chacune des Parties Contractantes protégera les informations commerciales de toute divulgation qui risquerait de porter atteinte à la position concurrentielle de l'investissement.

ii) kredieten die worden verleend naar aanleiding van een handels-transactie, zoals met name ter financiering van de handel;

iii) kredieten met een looptijd van minder dan drie jaar, door een investeerder op het grondgebied van een Overeenkomstsluitende Partij verleend aan een investeerder op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij. De uitzondering aangaande kredieten waarvan de looptijd minder dan drie jaar bedraagt, is evenwel niet van toepassing op kredieten die door een investeerder van een Overeenkomstsluitende Partij worden verleend aan een onderneming van de andere Overeenkomstsluitende Partij die eigendom is van de eerstgenoemde investeerder of waarvan de controle bij hem berust.

d) auteursrechten, rechten van industriële eigendom, technische werkwijzen, handelsnamen en goodwill;

e) publiekrechtelijke of contractuele concessies.

Veranderingen in de rechtsvorm waarin vermogensbestanddelen en kapitaal werden geïnvesteerd of geherinvesteerd doen geen afbreuk aan de omschrijving ervan als "investering" als bedoeld in deze Overeenkomst, op voorwaarde dat het resultaat van zodanige veranderingen in bovenvermelde begripsomschrijving is vervat.

3. Een betalingsverplichting die rust op een Overeenkomstsluitende Staat of een overheidsbedrijf dan wel een kredietverlening aan een Overeenkomstsluitende Staat of een overheidsbedrijf worden niet als een investering beschouwd.

4. "opbrengst": de opbrengst van een investering, en met name, doch niet uitsluitend, winst, rente, vermogensaanwas, dividenden, royalty's.

5. "grondgebied": het grondgebied van het Koninkrijk België, het grondgebied van het Groothertogdom Luxemburg en het grondgebied van de Verenigde Mexicaanse Staten evenals de zeegebieden, d.w.z. de gebieden op en onder zee die zich voorbij de territoriale wateren van de betreffende Staat uitstrekken en waarin deze, overeenkomstig het internationaal recht, soevereine rechten en rechtsmacht uitoefent met het oog op de opsporing, de winning en het behoud van de natuurlijke rijkdommen.

Artikel 2

Bevordering van investeringen

Elke Overeenkomstsluitende Partij bevordert investeringen van investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij op haar grondgebied en laat zodanige investeringen toe in overeenstemming met haar wetgeving.

Artikel 3

Bescherming van investeringen

1. Alle investeringen door investeerders van een der Overeenkomstsluitende Partijen genieten op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij een eerlijke en rechtvaardige behandeling.

2. Onder voorbehoud van maatregelen die noodzakelijk zijn voor de handhaving van de openbare orde of de nationale veiligheid, genieten deze investeringen een voortdurende bescherming en zekerheid, met uitsluiting van elke willekeurige of discriminatoire maatregel die, in rechte of in feite, het beheer, de instandhouding, het gebruik, het genot of de liquidatie van deze investeringen zou kunnen belemmeren.

3. Onverminderd het bepaalde in deze Overeenkomst, kan een Overeenkomstsluitende Partij eisen dat haar door een op haar grondgebied gevestigde onderneming, die eigendom is van een investeerder van de andere Overeenkomstsluitende Partij of waarvan de controle bij hem berust, standaardinformatie wordt verstrekt over het bedrijf ten einde haar in staat te stellen statistische gegevens over de investering in kaart te brengen. Elke Overeenkomstsluitende Partij dient ervoor te waken dat geen bedrijfsinformatie openbaar wordt gemaakt, indien de concurrentiepositie van de investering als gevolg hiervan in het gedrang zou kunnen komen.

Article 4

Nation la plus favorisée

1. Le traitement et la protection définis dans le présent Accord seront au moins égaux à ceux dont jouissent les investisseurs d'un Etat tiers et ne pourront, en aucun cas, être moins favorables que ceux reconnus par le droit international.

2. Néanmoins, pareil traitement et pareille protection ne s'étendent pas aux privilèges qu'une Partie Contractante accorde aux investisseurs d'un Etat tiers, en vertu de sa participation ou de son association à une zone de libre échange, une union douanière, un marché commun ou à toute autre forme d'organisation économique régionale, ou en vertu d'un accord tendant à éviter la double imposition ou de tout autre accord en matière fiscale.

Article 5

Expropriation et indemnisation

1. Chacune des Parties Contractantes s'engage à ne prendre aucune mesure d'expropriation ou de nationalisation ni aucune autre mesure ayant des effets similaires à la nationalisation ou à l'expropriation des investissements appartenant aux investisseurs de l'autre Partie Contractante.

2. Si des impératifs d'utilité publique, de sécurité ou d'intérêt national justifient une dérogation au paragraphe 1er, les conditions suivantes devront être remplies :

a) les mesures seront prises sur la base d'une procédure légale;

b) elles ne seront pas discriminatoires;

c) une indemnité sera versée, conformément aux dispositions du paragraphe 3.

3. Le montant de cette indemnité correspondra à la juste valeur de l'investissement concerné sur le marché, ou en l'absence de normes à cet égard, à la valeur effective de l'investissement exproprié dans la période qui précède immédiatement la mesure d'expropriation. Il ne sera pas davantage influencé par les fluctuations de valeur dues au fait que l'intention d'exproprier était déjà connue avant l'opération. Les critères d'évaluation utilisés pour la détermination de la valeur marchande comprendront le fonds de commerce, la valeur des actifs, y compris la valeur fiscale déclarée des biens corporels, ainsi que d'autres critères pouvant servir à déterminer la juste valeur.

Lesdites indemnités seront versées sans délai et seront librement transférables et intégralement réalisables. Elles porteront intérêt au taux commercial normal depuis la date de la fixation de leur montant jusqu'à celle de leur paiement.

4. Les investisseurs de l'une des Parties Contractantes dont les investissements auraient subi des dommages dus à une guerre ou à tout autre conflit armé, révolution, état d'urgence national ou révolte survenu sur le territoire de l'autre Partie Contractante, bénéficieront, de la part de cette dernière, d'un traitement, en ce qui concerne les restitutions, indemnisations, compensations ou autres dédommagements, qui sera au moins égal à celui accordé par cette dernière Partie Contractante aux investisseurs de la nation la plus favorisée.

5. Pour les matières réglées par le présent article, chaque Partie Contractante accordera aux investisseurs de l'autre Partie Contractante un traitement au moins égal à celui qu'elle réserve sur son territoire aux investisseurs de la nation la plus favorisée.

Article 6

Transferts

1. Chaque Partie Contractante garantira aux investisseurs de l'autre Partie Contractante le libre transfert de tous les paiements relatifs à un investissement, et notamment :

a) des sommes destinées à établir, à maintenir ou à développer l'investissement;

Artikel 4

Meestbegunstigde natie

1. De in deze Overeenkomst bedoelde behandeling en bescherming moeten minstens gelijk zijn aan die welke de investeerders van een derde Staat genieten en ze mogen in elk geval niet minder gunstig zijn dan die waarin het internationaal recht voorziet.

2. Deze behandeling en bescherming strekken zich evenwel niet uit tot de voorrechten die een Overeenkomstsluitende Partij toekent aan de investeerders van een derde Staat op grond van zijn lidmaatschap van of associatie met een vrijhandelszone, een douane-unie, een gemeenschappelijke markt of iedere andere vorm van regionale economische organisatie, dan wel op grond van een overeenkomst ter vermijding van dubbele belasting of enige andere belastingovereenkomst.

Artikel 5

Onteigening en schadeloosstelling

1. Elke Overeenkomstsluitende Partij verbindt zich geen enkele maatregel tot onteigening of nationalisatie noch enige andere maatregel te treffen die gelijk staat met onteigening of nationalisatie van een investering van investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij.

2. Wanneer om redenen van openbaar nut, veiligheid of nationaal belang van lid 1 moet worden afgeweken, dienen de volgende voorwaarden te worden vervuld :

a) de maatregelen worden genomen volgens een wettelijke procedure;

b) de maatregelen zijn niet discriminatoir;

c) schadeloosstellingen worden uitgekeerd op de wijze als vastgelegd in lid 3.

3. Het bedrag van de schadeloosstelling is gelijk aan de billijke marktwaarde of, als zodanige waarde niet voorhanden is, de werkelijke waarde van de onteigende investering net vóór de onteigening plaats vond. Bedoeld bedrag mag geen invloed ondervinden van de waardeveranderingen die het gevolg zijn van het eerder bekend worden van de geplande onteigening. Bij het bepalen van de billijke marktwaarde, worden criteria als de bedrijfswaarde, de vermogenswaarde, met inbegrip van de aangegeven belastbare waarde van de lichamelijke zaken, alsmede andere toepasselijke criteria meegewogen.

De schadeloosstelling wordt onverwijld uitgekeerd. Ze moet vrij kunnen worden overgemaakt en volledig omwisselbaar zijn. Ze levert rente op tegen een gewone commerciële rentevoet vanaf de datum van vaststelling van het bedrag tot de datum van uitbetaling.

4. Aan investeerders van de ene Overeenkomstsluitende Partij die verliezen lijden met betrekking tot hun investeringen wegens oorlog of een ander gewapend conflict, revolutie, een nationale noodtoestand of opstand op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij, wordt door laatstgenoemde, wat de restitutie, schadevergoeding, schadeloosstelling of een andere regeling betreft, een behandeling toegekend die ten minste gelijk is aan die welke die Overeenkomstsluitende Partij aan investeerders van de meestbegunstigde natie toekent.

5. Voor de in dit Artikel behandelde kwesties verleent elke Overeenkomstsluitende Partij aan de investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij een behandeling die ten minste gelijk is aan die welke investeerders van de meestbegunstigde natie op haar grondgebied genieten.

Artikel 6

Overmakingen

1. Elke Overeenkomstsluitende Partij garandeert dat alle betalingen die verband houden met een investering van een investeerder van de andere Overeenkomstsluitende Partij, vrij kunnen worden overgemaakt. Deze omvatten in het bijzonder :

a) bedragen bestemd om de investering tot stand te brengen, te behouden of uit te breiden;

b) des sommes destinées au règlement d'obligations contractuelles, y compris les sommes nécessaires au remboursement d'emprunts, les redevances et autres paiements découlant de licences, franchises, concessions et autres droits similaires, ainsi que les rémunérations du personnel expatrié;

c) des revenus des investissements;

d) du produit de la liquidation totale ou partielle des investissements, y compris les plus-values ou augmentations du capital investi;

e) des indemnités payées en exécution de l'article 5.

2. Les nationaux de chacune des Parties Contractantes autorisés à travailler au titre d'un investissement sur le territoire de l'autre Partie Contractante, seront également autorisés à transférer une quotité appropriée de leur rémunération dans leur pays d'origine.

3. Les transferts seront effectués en monnaie librement convertible, au cours de change applicable à la date de ceux-ci sur le territoire de la Partie Contractante au départ duquel le transfert a lieu.

4. Chacune des Parties Contractantes délivrera les autorisations nécessaires pour assurer sans délai l'exécution des transferts, et ce, sans autres charges que les taxes et frais usuels.

5. Nonobstant les dispositions des paragraphes 1er à 4 du présent article, une Partie Contractante pourra retarder ou empêcher un transfert par l'application équitable, non discriminatoire et de bonne foi, de mesures

(a) destinées à protéger les droits des créanciers,

(b) concernant ou assurant la conformité aux lois et réglementations,

(i) relatives à l'émission de titres, d'opérations et de transactions sur la négociation, l'achat ou la vente de valeurs mobilières, d'instruments à terme et de produits dérivés;

(ii) concernant la notification ou l'enregistrement des transferts, ou

(c) liées à des infractions pénales et à des décisions ou jugements en matière administrative et judiciaire;

à condition que ces mesures et leur application ne soient pas utilisées pour éluder des engagements ou obligations de la Partie Contractante en vertu de l'Accord.

6. Si des difficultés graves se produisent au niveau de la balance des paiements ou menacent de se produire, chacune des Parties Contractantes sera autorisée, à limiter temporairement, pour une période n'excédant pas douze mois, les transferts des produits de la liquidation totale ou partielle des investissements, y compris les plus-values ou augmentations du capital investi. Ces limitations seront fixées de manière juste, non discriminatoire, et de bonne foi.

Article 7

Subrogation

1. Si l'une des Parties Contractantes ou un organisme désigné par elle procède à un paiement en vertu d'un cautionnement, d'une garantie ou d'un contrat d'assurance couvrant les risques non commerciaux, pour un investissement réalisé par un investisseur sur le territoire de l'autre Partie Contractante, cette dernière reconnaîtra la cession de tout droit ou créance de cet investisseur à la première Partie Contractante ou à l'organisme désigné par celle-ci et le droit, pour la première Partie Contractante ou pour l'organisme désigné par celle-ci d'exercer ces droits ou de faire valoir ces créances, par voie de subrogation, dans les mêmes conditions que le cédant.

2. Néanmoins, en cas de différend, seul l'investisseur ou une personne morale dont le propriétaire est un particulier, auquel la Partie Contractante ou l'organisme désigné par celle-ci a cédé ses droits, pourra introduire ou être partie à une procédure devant un tribunal national ou soumettre le cas à l'arbitrage international conformément aux dispositions de l'article 10 du présent Accord.

b) bedragen bestemd voor het nakomen van contractuele verbintenissen, met inbegrip van de bedragen die nodig zijn voor de terugbetaling van leningen, royalty's en andere betalingen voortvloeiend uit licenties, franchises, concessies en andere soortgelijke rechten, alsmede de bezoldiging van het geëxpatriëerd personeel;

c) de opbrengst van investeringen;

d) de opbrengst van de gehele of gedeeltelijke liquidatie van de investeringen, met inbegrip van meerwaarden of verhogingen van het geïnvesteerd kapitaal;

e) de in toepassing van artikel 5 uitgekeerde schadeloosstelling.

2. De onderdanen van elke Overeenkomstsluitende Partij die uit hoofde van een investering toelating hebben gekregen om op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij te werken, is het tevens toegestaan een passend deel van hun verdiensten over te maken naar hun land van herkomst.

3. De overmakingen kunnen gebeuren in vrij omwisselbare munt, tegen de marktwisselkoers die op de datum van overmaking van toepassing is op het grondgebied van de Overeenkomstsluitende Partij van waaruit de overmaking wordt uitgevoerd.

4. Elke Overeenkomstsluitende Partij verleent de toelatingen die vereist zijn om de overmaking onverwijld uit te voeren en zonder andere lasten dan de gebruikelijke taksen en kosten.

5. Niettegenstaande het bepaalde in lid 1 tot 4 van dit artikel, is het een Overeenkomstsluitende Partij toegestaan een overmaking uit te stellen dan wel tegen te houden via maatregelen die op billijke, niet-discriminatoire wijze en te goeder trouw worden toegepast :

(a) teneinde de rechten van de schuldeisers te beschermen,

(b) in verband met of met het oog op de naleving van de wetten en voorschriften inzake

(i) de uitgifte van, de handel in en de verhandeling van effecten, futures en derivaten,

(ii) overmakingsrapporten en -verslagen

(c) uit hoofde van strafbare feiten en beschikkingen of beslissingen in het kader van een administratieve of gerechtelijke procedure;

op voorwaarde dat zodanige maatregelen en de toepassing ervan door een Overeenkomstsluitende Partij niet als voorwendsel worden gebruikt om zich te onttrekken aan de op grond van deze Overeenkomst aangegane verbintenissen of verplichtingen.

6. Wanneer zich met betrekking tot de betalingsbalans ernstige moeilijkheden voordoen of kunnen voordoen, is het elk van de Overeenkomstsluitende Partijen toegestaan de overmakingen van de opbrengst van de gehele of gedeeltelijke liquidatie van de investeringen, met inbegrip van meerwaarden of verhogingen van het geïnvesteerd kapitaal voor bepaalde tijd, zijnde maximum twaalf maanden, te beperken. Het opleggen van deze beperkingen dient op rechtvaardige en niet-discriminatoire wijze en te goeder trouw te gebeuren.

Artikel 7

Subrogatie

1. Wanneer een Overeenkomstsluitende Partij dan wel de door haar aangewezen instantie een betaling doet uit hoofde van een borgtocht, een garantie of een verzekeringscontract ter dekking van niet-commerciële risico's ten aanzien van een investering door een investeerder op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij, erkent de laatstgenoemde Overeenkomstsluitende Partij de overdracht van alle rechten en vorderingen van bedoelde investeerder aan de eerstgenoemde Overeenkomstsluitende Partij dan wel de door haar aangewezen instantie, alsmede dat de eerstgenoemde Overeenkomstsluitende Partij dan wel de door haar aangewezen instantie ingevolge subrogatie gerechtigd is deze rechten en vorderingen in dezelfde mate als de rechtsvoorganger te doen gelden.

2. Wanneer er evenwel sprake is van een geschil, kan alleen de investeerder of een rechtspersoon in privé-bezit aan wie de Overeenkomstsluitende Partij dan wel de door haar aangewezen instantie haar rechten heeft overgedragen, bij een nationale rechtbank een vordering instellen of hierin partij zijn, dan wel de kwestie overeenkomstig het bepaalde in Artikel 10 van deze Overeenkomst aan internationale arbitrage voorleggen.

Article 8

Règles applicables

Lorsqu'une question relative aux investissements est régie à la fois par le présent Accord et par la législation nationale de l'une des Parties Contractantes ou par des conventions internationales actuellement en vigueur ou contractées dans l'avenir par les Parties Contractantes, les investisseurs de l'autre Partie Contractante pourront se prévaloir des dispositions qui leur sont les plus favorables.

Article 9

Accords particuliers

Chaque Partie Contractante s'engage à respecter toute autre obligation qu'elle aura contractée par écrit à l'égard d'investissements réalisés sur son territoire par des investisseurs de l'autre Partie Contractante. Tout différend résultant de ces obligations sera réglé conformément aux dispositions de l'accord particulier sur lequel se fondent lesdites obligations.

CHAPITRE II. - Règlement des différends

Section 1re. — Règlement des différends
entre une partie contractante
et un investisseur de l'autre partie contractante

Article 10

Champ d'application et droit d'ester

1. La présente section s'appliquera aux différends survenus entre l'une des Parties Contractantes et un investisseur de l'autre Partie Contractante après l'entrée en vigueur du présent Accord au sujet d'une violation alléguée d'une obligation incombant à la première Partie Contractante aux termes du présent Accord qui occasionne une perte ou un dommage à l'investisseur ou à son investissement. Les entreprises qui constituent un investissement d'un investisseur de l'une des Parties Contractantes sur le territoire de l'autre Partie Contractante ne pourront recourir à l'arbitrage prévu par la présente section.

2. Dans le cas où un tribunal national a été saisi par un investisseur de l'une des Parties Contractantes ou par une entreprise qui constitue son investissement sur le territoire de l'autre Partie Contractante concernant une mesure supposée être une violation du présent Accord, le différend ne pourra être soumis à arbitrage en vertu de la présente section que si le tribunal national compétent n'a pas jugé au fond en première instance. Les dispositions qui précèdent ne s'appliquent pas aux procédures administratives devant les autorités administratives qui exécutent la mesure supposée constituer une violation.

3. Dans le cas où un investisseur de l'une des Parties Contractantes a soumis une revendication à l'arbitrage, ni lui ni l'entreprise qui fait l'objet de son investissement sur le territoire de l'autre Partie Contractante ne pourra introduire ou poursuivre une procédure devant un tribunal national.

Article 11

Modalités de règlement des différends et délais

1. Pareil différend sera, autant que possible, réglé par voie de négociations ou de consultations. Si le différend ne peut être réglé de cette manière, l'investisseur pourra le soumettre :

- a) aux cours ou tribunaux compétents de la Partie Contractante concernée;
- b) conformément à toute procédure préalablement convenue et applicable de règlement des différends, ou
- c) conformément au présent article :

Artikel 8

Toepasbare regels

Wanneer een vraagstuk omtrent investeringen wordt geregeld bij deze Overeenkomst en bij de nationale wetgeving van de ene Overeenkomstsluitende Partij dan wel bij bestaande of door de Partijen nog te sluiten internationale overeenkomsten, kunnen de investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij de bepalingen inroepen die voor hen het meest gunstig zijn.

Artikel 9

Bijzondere overeenkomsten

Elke Overeenkomstsluitende Partij verbindt zich alle andere door haar schriftelijk aangegane verbintenissen ten aanzien van investeringen op haar grondgebied door investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij na te komen. Geschillen die ontstaan naar aanleiding van deze verplichtingen worden geregeld overeenkomstig het bepaalde in de bijzondere overeenkomst waarop de verplichtingen berusten.

HOOFDSTUK II. — Geschillenregeling

Afdeling 1. — Regeling van geschillen tussen een Overeenkomstsluitende Partij en een investeerder van de andere Overeenkomstsluitende Partij

Artikel 10

Werkingsfeer en recht van optreden

1. Deze Afdeling is van toepassing op geschillen tussen een Overeenkomstsluitende Partij en een investeerder van de andere Overeenkomstsluitende Partij die zich hebben voorgedaan vanaf de datum waarop de Overeenkomst in werking is getreden en die verband houden met een vermoedelijke niet-nakoming door eerstgenoemde van een verplichting uit hoofde van deze Overeenkomst waardoor de investeerder of zijn investering verlies of schade heeft geleden. Een onderneming die op het grondgebied van een Overeenkomstsluitende Partij een door een investeerder van de andere Overeenkomstsluitende Partij gedane investering vormt, kan uit hoofde van deze Afdeling geen vordering tot arbitrage instellen.

2. Indien een investeerder van een Overeenkomstsluitende Partij dan wel zijn investering, zijnde een onderneming op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij, een vordering instelt voor een nationale rechtbank met betrekking tot een maatregel die een vermoedelijke inbreuk vormt op de Overeenkomst, kan het geschil alleen op grond van deze Afdeling aan arbitrage worden onderworpen, indien de bevoegde nationale rechtbank zich niet in eerste instantie heeft uitgesproken over de grond van de zaak. Wat voorafgaat is niet van toepassing op administratieve procedures voor de administratieve autoriteiten die de maatregel die een vermeende schending vormt, uitvoeren.

3. Indien een investeerder van een Overeenkomstsluitende Partij een vordering tot arbitrage instelt, kan de investeerder of zijn onderneming die op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij een investering vormt, geen vordering instellen of vervolgen voor een nationale rechtbank.

Artikel 11

Wijzen van geschillenregeling, termijnen

1. Bedoeld geschil dient in de mate van het mogelijke door onderhandeling of overleg te worden geregeld. Indien het niet op die manier kan worden geregeld, wordt het naar de keuze van de investeerder voorgelegd :

- a) aan de bevoegde hoven of rechtbanken van de Overeenkomstsluitende Partij bij het geschil
- b) overeenkomstig een voorafgaandelijk overeengekomen en toepasselijke procedure voor geschillenregeling, of
- c) overeenkomstig dit artikel, aan :

i) au Centre international pour le Règlement des Différends relatifs aux Investissements (« le Centre »), créé par la Convention pour le règlement des différends relatifs aux investissements entre Etats et ressortissants d'autres Etats (« Convention C.I.R.D.I. »), pour autant que la Partie Contractante de laquelle dépend l'investisseur ainsi que la Partie Contractante partie au différend soient membres de la Convention C.I.R.D.I.;

ii) au Centre, conformément au règlement du Mécanisme Supplémentaire pour le Traitement de Différends par le Secrétariat du Centre, lorsque soit la Partie Contractante de laquelle dépend l'investisseur, soit la Partie Contractante partie au différend, mais non les deux, est membre de la Convention C.I.R.D.I.;

iii) à un tribunal d'arbitrage ad hoc, établi selon les Règles d'arbitrage de la Commission des Nations Unies pour le Droit Commercial International (C.N.U.D.C.I.);

iv) à la Chambre de Commerce Internationale, à un tribunal d'arbitrage ad hoc établi selon les règles de celle-ci.

2. Les règles d'arbitrage pertinentes seront d'application, à moins que la présente section ne prévoise d'autres règles.

3. Tout différend pourra être soumis à l'arbitrage conformément au paragraphe (1) c), à condition que six mois se soient écoulés depuis les faits motivant la demande et que l'investisseur ait notifié par écrit à la Partie Contractante partie au différend son intention d'introduire une procédure arbitrale, au moins 60 jours à l'avance, mais pas plus de trois ans à compter de la date à laquelle l'investisseur a pris connaissance ou aurait dû prendre connaissance des faits qui ont motivé le différend.

Article 12

Consentement des Etats contractants

Par la présente disposition, chacune des Parties Contractantes déclare qu'elle consent sans restriction à ce que tout différend soit soumis à une procédure internationale d'arbitrage en conformité avec la présente section.

Article 13

Constitution du tribunal d'arbitrage

1. A moins que les parties au différend n'en conviennent autrement, le tribunal d'arbitrage sera constitué de trois membres. Chaque partie désignera un membre et ces deux membres désigneront d'un commun accord un troisième membre qui exercera la fonction de président.

2. Les membres des tribunaux d'arbitrage devront être expérimentés en droit international et en matière d'investissements.

3. Si le tribunal d'arbitrage n'est pas constitué dans un délai de 90 jours à compter de la date de soumission de la revendication à l'arbitrage, parce qu'une des parties au différend a négligé de désigner un membre ou parce que les membres désignés n'ont pu se mettre d'accord sur la désignation d'un président, chacune des parties au différend pourra demander au Secrétaire général du C.I.R.D.I. de désigner, à son gré, le ou les membres manquant(s). Pour la désignation du président, le Secrétaire général du C.I.R.D.I. devra toutefois s'assurer que le président n'est pas un ressortissant de l'une ou l'autre des Parties Contractantes.

Article 14

Jonction de procédures

1. Un tribunal établi en vertu du présent Article, qui connaîtra de la jonction de procédures, sera constitué selon les règles d'arbitrage de la CNUDCI et procédera conformément auxdites règles, à moins que la présente section ne prévoise d'autres règles.

2. Les procédures seront jointes dans les cas suivants :

a) lorsqu'un investisseur représentant une société qui est sa propriété ou se trouve sous son contrôle introduit une demande et que, simultanément, un autre investisseur ou d'autres investisseurs ayant une participation dans la société sans en avoir toutefois le contrôle, introduisent des demandes en leur propre nom sur la base des mêmes violations du présent Accord; ou

b) lorsque deux ou plusieurs demandes fondées sur les mêmes points de fait et de droit sont soumises à l'arbitrage.

i) het Internationale Centrum voor Beslechting van Investeringsgeschillen (« het Centrum »), dat is opgericht krachtens het Verdrag inzake de Beslechting van Geschillen met betrekking tot Investerings tussen Staten en onderdanen van andere Staten (« het ICSID-Verdrag »), wanneer de Overeenkomstsluitende Partij van de investeerder en de Overeenkomstsluitende Partij bij het geschil beide partij zijn bij het ICSID-Verdrag;

ii) het Centrum, overeenkomstig de Aanvullende Voorziening voor de Toepassing van Procedures door het Secretariaat van het Centrum, indien de Overeenkomstsluitende Partij van de investeerder of de Overeenkomstsluitende Partij bij het geschil, maar niet beiden, partij is bij het ICSID-Verdrag;

iii) een scheidsgerecht ad hoc, samengesteld volgens de Arbitragerregels van de Commissie inzake Internationaal Handelsrecht van de Verenigde Naties (UNCITRAL);

iv) de Internationale Kamer van Koophandel, aan een scheidsgerecht ad hoc, dat volgens de arbitrageregels van de Kamer is samengesteld.

2. Arbitrage zal geschieden volgens de geldende arbitrageregels, tenzij anderszins bepaald in deze afdeling.

3. Een geschil kan aan arbitrage worden onderworpen overeenkomstig alinea (1) c), doch niet eerder dan zes maanden nadat de feiten die ten grondslag liggen aan de vordering zich hebben voorgedaan, en voorzover de investeerder de Overeenkomstsluitende Partij die partij is bij het geschil, schriftelijk in kennis heeft gesteld van zijn voornemen om het geschil aan arbitrage te onderwerpen, en wel ten minste zestig dagen vooraf doch niet later dan drie jaar na de dag waarop de investeerder voor het eerst kennis heeft gekregen of had moeten krijgen van de feiten die ten grondslag liggen aan het geschil.

Artikel 12

Instemming van de overeenkomstsluitende partij

Elke Overeenkomstsluitende Partij stemt er hierbij onvoorwaardelijk mee in dat een geschil wordt onderworpen aan internationale arbitrage, als bepaald in deze afdeling.

Artikel 13

Samenstelling van het scheidsgerecht

1. Tenzij anderszins overeengekomen door de partijen bij het geschil, telt het scheidsgerecht drie leden. Elke partij bij het geschil benoemt één lid en deze twee leden kiezen in onderlinge overeenstemming een derde lid als voorzitter.

2. Leden van het scheidsgerecht dienen ervaren te zijn in internationaal recht en investeringsaangelegenheden.

3. Indien een scheidsgerecht niet binnen 90 dagen na de voorlegging van het geschil aan arbitrage werd samengesteld omdat een partij bij het geschil heeft nagelaten een lid aan te wijzen of omdat de benoemde leden het niet eens konden worden over een voorzitter, wordt de secretaris-generaal van de ICSID, op verzoek van één van de partijen bij het geschil, verzocht, naar eigen goeddunken het nog niet aangewezen lid of de nog niet aangewezen leden te benoemen. De Secretaris-Generaal van de ICSID dient er wel op te letten dat de voorzitter die hij benoemt geen onderdaan is van één van de Overeenkomstsluitende Partijen.

Artikel 14

Voeging

1. Een krachtens dit Artikel samengestelde consoliderende rechtbank wordt geïnstalleerd overeenkomstig de UNCITRAL-arbitragerregels. De procesvoering zal gebeuren volgens deze regels, tenzij anderszins bepaald in deze afdeling.

2. Procedures worden gevoegd in de volgende gevallen :

a) wanneer een investeerder een vordering instelt namens een onderneming die hij bezit of waarvan de controle bij hem berust en een andere investeerder of andere investeerders die in dezelfde onderneming een deelneming hebben maar waarvan de controle niet bij hen berust, tegelijkertijd van hun kant een vordering instellen wegens dezelfde schendingen van de Overeenkomst; of

b) wanneer twee of meer vorderingen aan arbitrage worden onderworpen die gegrond zijn op dezelfde kwesties, zowel feitelijk als rechtens.

3. Le tribunal qui connaîtra de la jonction de procédures désignera la juridiction à laquelle les recours seront soumis et examinera lesdits recours ensemble, à moins qu'il n'établisse que les intérêts de l'une ou de l'autre partie au différend sont lésés.

Article 15

Lieu de la procédure d'arbitrage

Toute procédure d'arbitrage visée par la présente section aura lieu, à la requête d'une des parties au différend, dans un Etat qui est membre de la Convention des Nations-Unies pour la Reconnaissance et l'Exécution des Sentences Arbitrales Etrangères (Convention de New York). Les demandes qui seront soumises à une procédure d'arbitrage, en vertu de la présente section, seront considérées comme issues d'activités ou de rapports commerciaux au sens de l'article 1er de la Convention de New York.

Article 16

Indemnisation

Aucune Partie Contractante n'invoquera comme moyen de défense, comme fondement d'une action reconventionnelle ou de son droit à la compensation, ou à toute autre fin, le fait qu'une indemnité ou tout autre forme de dédommagement a été versée ou sera versée, pour couvrir tout ou partie de pertes ou de dommages présumés en exécution d'un contrat de cautionnement, de garantie ou d'assurance.

Article 17

Droit applicable

Le tribunal constitué conformément à la présente section statuera sur le différend en se fondant sur le présent Accord ainsi que sur les règles et principes applicables du droit international.

Article 18

Sentences arbitrales et exécution

1. Les sentences arbitrales pourront prévoir les formes de réparation suivantes :

a) une déclaration constatant que la Partie Contractante n'a pas respecté les obligations issues du présent Accord;

b) une réparation pécuniaire, y compris les intérêts à compter de la date de survenance de la perte ou du dommage jusqu'à la date du paiement;

c) une restitution en nature dans les cas appropriés à condition que la Partie Contractante puisse la remplacer par une réparation pécuniaire si une telle restitution s'avère impossible; et

d) toutes autres formes de réparation, moyennant l'assentiment des parties au différend.

2. Les sentences arbitrales ne seront définitives et obligatoires que pour les seules parties au différend et seulement en ce qui concerne ledit différend.

3. La sentence définitive ne sera publiée que si les deux parties au différend y consentent par écrit.

4. Aucun tribunal arbitral ne pourra condamner une Partie Contractante au paiement de dommages-intérêts de type répressif.

5. Chacune des Parties Contractantes veillera, sur son territoire, à l'exécution effective des sentences arbitrales rendues conformément au présent article et exécutera sans délai la sentence résultant d'une procédure à laquelle il est partie.

6. L'investisseur pourra demander l'exécution d'une sentence arbitrale conformément à la Convention C.I.R.D.I. ou à la Convention de New York.

3. De consoliderende rechtbank beslist aan welk gerecht de vorderingen worden voorgelegd en behandelt de vorderingen samen, tenzij ze tot de bevinding komt dat de belangen van een partij bij het geschil worden geschaad.

Artikel 15

Plaats van arbitrage

Arbitrage als bedoeld in deze afdeling gebeurt op verzoek van een partij bij het geschil in een Staat die partij is bij het Verdrag van de Verenigde Naties over de Erkenning en Tenuitvoerlegging van Buitenlandse Scheidsrechterlijke uitspraken (Verdrag van New York). Vorderingen die krachtens deze Afdeling aan arbitrage worden onderworpen, worden geacht te zijn voortgevloeid uit een handelsbetrekking of handelstransactie, voor de toepassing van artikel 1 van het Verdrag van New York.

Artikel 16

Schadevergoeding

Een Overeenkomstsluitende Partij zal niet als verweer, tegeneis, recht op vergoeding of om enige andere reden kunnen aanvoeren dat een schadevergoeding of enige andere schadeloosstelling werd of zal worden ontvangen ter uitvoering van een schadeloosstelling, een garantie of een verzekeringscontract, die het geheel of een gedeelte van de vermoedelijke verliezen of schade dekt.

Artikel 17

Toepasselijk recht

Een scheidsgerecht dat krachtens deze afdeling werd samengesteld, doet uitspraak over het geschil op grond van deze Overeenkomst en de toepasselijke regels en beginselen van het volkenrecht.

Artikel 18

Scheidsrechterlijke uitspraken en tenuitvoerlegging

1. Scheidsrechterlijke uitspraken kunnen in de volgende herstelregelingen voorzien :

a) een verklaring dat de Overeenkomstsluitende Partij de verplichtingen van de Overeenkomst niet is nagekomen;

b) een geldelijke vergoeding, met inbegrip van intrest die loopt vanaf het ogenblik dat het verlies of de schade zich heeft voorgedaan, tot het ogenblik van de betaling;

c) de restitutie in natura, in daarvoor in aanmerking komende gevallen, op voorwaarde dat de Overeenkomstsluitende Partij in plaats daarvan een geldelijke vergoeding mag uitkeren, mocht teruggave niet mogelijk blijken; en

d) met instemming van de partijen bij het geschil, enige andere vorm van herstelregeling

2. Scheidsrechterlijke uitspraken zijn alleen voor de partijen bij het geschil en met betrekking tot het geschil in kwestie onherroepelijk en bindend.

3. De einduitspraak wordt alleen bekendgemaakt met de schriftelijke instemming van beide partijen bij het geschil.

4. Een scheidsgerecht zal een Overeenkomstsluitende Partij niet veroordelen tot het betalen van een straffende schadevergoeding.

5. Elke Overeenkomstsluitende Partij zorgt voor de daadwerkelijke tenuitvoerlegging van de overeenkomstig dit Artikel gedane scheidsrechterlijke uitspraken op haar grondgebied en geeft onverwijld uitvoering aan een uitspraak die werd gedaan in een vordering waarbij zij partij is.

6. Een investeerder mag het ICSID-Verdrag of het Verdrag van New York invoeren om de tenuitvoerlegging van een scheidsrechterlijke uitspraak te vragen.

Article 19

Exceptions

La procédure de règlement des différends visée à la présente section ne s'appliquera à aucune décision par laquelle une Partie Contractante interdit ou limite, conformément à sa législation et pour des raisons de sécurité nationale, l'acquisition, par des investisseurs de l'autre Partie Contractante, d'un investissement situé sur son territoire, qui est la propriété ou se trouve sous le contrôle de ses propres ressortissants.

Section 2. — Règlement des différends entre les parties contractantes concernant l'interprétation ou l'application du présent accord

Article 20

1. Tout différend entre les Parties Contractantes relatif à l'interprétation ou à l'application du présent Accord devra, autant que possible, être réglé à l'amiable ou par voie de consultations, de médiation ou de conciliation. Si les Parties Contractantes parviennent à un accord sur un point en litige, un arrangement écrit sera rédigé et approuvé par les Parties Contractantes.

2. A la demande de l'une ou l'autre Partie Contractante, tout différend relatif à l'interprétation ou à l'application du présent Accord pourra être soumis, pour règlement, à un tribunal arbitral au plus tôt quatre mois après notification de la demande à l'autre Partie Contractante.

3. Aucune des Parties Contractantes n'introduira de recours en vertu du présent Article à la suite d'un différend portant sur la violation de droits d'un investisseur, qui ont fait l'objet, à l'initiative de celui-ci, d'une des procédures prévues dans la Section Ire, à moins que l'autre Partie Contractante n'ait omis de se soumettre ou de se conformer à la sentence rendue à propos dudit différend. En pareil cas, sur introduction d'une demande par la Partie Contractante dont l'investisseur était partie au différend, le tribunal d'arbitrage constitué conformément au présent article pourra prononcer :

a) une déclaration constatant que l'omission de se soumettre ou de se conformer à la sentence définitive est contraire aux obligations incombant à l'autre Partie Contractante aux termes du présent Accord; et

b) une recommandation à l'autre Partie Contractante, lui prescrivant de se soumettre ou de se conformer à la sentence définitive.

4. Le tribunal arbitral sera constitué, pour chaque cas particulier, de la manière suivante : chaque Partie Contractante nommera un membre et les deux membres désigneront d'un commun accord un ressortissant d'un Etat tiers qui exercera la fonction de Président. Les membres seront nommés dans un délai de deux mois à compter de la date à laquelle l'une des Parties Contractantes a fait part à l'autre Partie Contractante de son intention de soumettre le différend à un tribunal arbitral; le Président sera nommé endéans les deux mois suivants.

5. Si les délais visés au paragraphe 4) ne sont pas respectés, et à défaut d'un autre arrangement ad hoc, chacune des Parties Contractantes pourra inviter le Président de la Cour internationale de Justice à procéder aux nominations nécessaires. Si le Président de la Cour internationale de Justice possède la nationalité de l'une des deux Parties Contractantes, ou s'il est empêché pour un autre motif, le Vice-Président, ou en cas d'empêchement, le membre le plus élevé en rang de la Cour internationale de Justice sera invité, dans les mêmes conditions, à procéder aux nominations nécessaires.

6. Les membres du tribunal arbitral seront indépendants et impartiaux.

7. Le tribunal arbitral statuera sur la base des dispositions du présent Accord et des règles et principes applicables du droit international.

Artikel 19

Uitzonderingen

Het bepaalde in deze afdeling inzake geschillenregeling is niet van toepassing op beslissingen die een Overeenkomstsluitende Partij overeenkomstig haar wetgeving treft en die ten doel hebben, om redenen van nationale veiligheid, de verwerving door investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij van een investering op haar grondgebied die eigendom is of in handen van haar onderdanen, te verbieden of te beperken.

Afdeling 2. — Regeling van geschillen tussen de overeenkomstsluitende partijen met betrekking tot de uitlegging of toepassing van deze overeenkomst

Artikel 20

1. Geschillen tussen de Overeenkomstsluitende Partijen inzake de uitlegging of toepassing van deze Overeenkomst worden, in de mate van het mogelijke, in der minne dan wel door overleg, bemiddeling of verzoening, geregeld. Indien de Overeenkomstsluitende Partijen overeenstemming bereiken omtrent een geschilpunt, wordt hiervan een geschreven schikkingsovereenkomst opgesteld die door beide Overeenkomstsluitende Partijen wordt goedgekeurd.

2. Op verzoek van een Overeenkomstsluitende Partij kan een geschil omtrent de uitlegging of toepassing van deze Overeenkomst niet eerder dan vier maanden na de kennisgeving van het verzoek aan de andere Overeenkomstsluitende Partij, aan een scheidsrecht ter beslechting worden voorgelegd.

3. Een Overeenkomstsluitende Partij stelt uit hoofde van dit Artikel geen vordering in voor een geschil in verband met de schending van de rechten van een investeerder, indien deze investeerder dit geschil al aanhangig heeft gemaakt overeenkomstig Afdeling I, tenzij de andere Overeenkomstsluitende Partij zich niet in de uitspraak heeft geschikt of zich daaraan heeft gehouden. In dit geval kan het krachtens dit Artikel samengestelde scheidsrecht, op indiening van een verzoek van de Overeenkomstsluitende Partij waarvan de investeerder partij was bij het geschil, een van de volgende uitspraken doen :

a) een verklaring dat het niet-nakomen of niet-uitvoeren van de einduitspraak in strijd is met de in deze Overeenkomst vastgelegde plichten van de andere Overeenkomstsluitende Partij; en

b) een aanbeveling dat de andere Overeenkomstsluitende Partij de einduitspraak nakomt of uitvoert.

4. Dit scheidsrecht dient ad hoc als volgt te worden samengesteld : elke Overeenkomstsluitende Partij benoemt een lid en deze twee leden kiezen in onderlinge overeenstemming een onderdaan van een derde Staat als voorzitter. De leden worden aangeduid binnen twee maanden nadat de ene Overeenkomstsluitende Partij de andere Overeenkomstsluitende Partij in kennis heeft gesteld van zijn voornemen om het geschil aan arbitrage te onderwerpen. Binnen de twee volgende maanden wordt dan de voorzitter van het scheidsrecht benoemd.

5. Indien de in het vierde lid voorgeschreven termijnen niet werden nageleefd en bij gebreke van een passende regeling, kan een van de Overeenkomstsluitende Partijen de President van het Internationale Gerechtshof verzoeken de nodige benoemingen te verrichten. Indien de President van het Internationale Gerechtshof onderdaan is van een Overeenkomstsluitende Partij, dan wel om een andere reden verhinderd is bedoelde functie uit te oefenen, wordt de Vice-President, of indien ook hij verhinderd is, het lid dat na hem het hoogst in anciënniteit is van het Internationale Gerechtshof, overeenkomstig dezelfde bepalingen verzocht de nodige benoemingen te verrichten.

6. Leden van een scheidsrecht zijn onafhankelijk en onpartijdig.

7. Het scheidsrecht doet uitspraak in geschillen op grond van deze Overeenkomst en de toepasselijke regels en beginselen van het volkenrecht.

8. Le tribunal arbitral fixera ses propres règles de procédure, en recourant entre autres aux Règles Optionnelles d'Arbitrage des Différends de la Cour Permanente d'Arbitrage, à moins que les Parties Contractantes n'en conviennent autrement. Le tribunal d'arbitrage prendra ses décisions à la majorité des voix.

9. Dans sa sentence, le tribunal arbitral exposera ses conclusions en fait et en droit, en les motivant, et pourra, à la demande de l'une ou l'autre Partie Contractante, décider des formes de réparation suivantes :

a) une déclaration constatant que l'acte d'une Partie Contractante est contraire aux obligations qui lui incombent en vertu du présent Accord;

b) une recommandation adressée à une Partie Contractante, lui prescrivant de rendre ses actes conformes aux obligations qui lui incombent en vertu du présent Accord;

c) toutes autres formes de réparation, moyennant l'assentiment de la Partie Contractante à laquelle s'applique la sentence.

10. Les sentences arbitrales seront définitives et obligatoires pour les parties au différend.

11. Chaque Partie Contractante supportera les frais de sa représentation dans la procédure d'arbitrage. Les frais du tribunal d'arbitrage seront supportés, à parts égales, par les Parties Contractantes, à moins que le tribunal ne fixe une autre répartition.

CHAPITRE III. — Dispositions finales

Article 21

Investissements antérieurs

Le présent Accord s'appliquera également aux investissements effectués avant son entrée en vigueur par les investisseurs de l'une des Parties Contractantes sur le territoire de l'autre Partie Contractante en conformité avec les lois et règlements de cette dernière.

Article 22

Entrée en vigueur et durée

1. Le présent Accord entrera en vigueur un mois après que les Parties Contractantes aient échangé leurs instruments de ratification. Il restera en vigueur pour une période de dix ans.

A moins que l'une des Parties Contractantes ne le dénonce au moins six mois avant l'expiration de sa période de validité, il sera chaque fois reconduit tacitement pour une période de dix ans, chaque Partie Contractante se réservant le droit de le dénoncer par une notification introduite au moins six mois avant la date d'expiration de la période de validité en cours.

2. Le présent Accord reste applicable pendant dix ans à compter de sa date d'expiration aux investissements effectués avant cette date.

En foi de quoi, les représentants soussignés, dûment autorisés par leurs Gouvernements respectifs, ont signé le présent Accord.

Fait à Mexico, le 27 août 1998, en deux exemplaires originaux, chacun en langues française, néerlandaise, anglaise et espagnole, tous les textes faisant également foi. Le texte en langue anglaise prévaudra en cas de divergences dans l'interprétation.

Pour l'Union économique belgo-luxembourgeoise :

Pour le Gouvernement des Etats-Unis du Mexique :

Pour le Gouvernement du Royaume de Belgique, agissant tant en son propre nom qu'au nom du Gouvernement du Grand-Duché de Luxembourg,

Pour le Gouvernement wallon,

Pour le Gouvernement flamand,

et Pour le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

8. Het scheidsgerecht legt zijn eigen procedures vast, met inbegrip van de mogelijkheid de Facultatieve Regels voor Arbitragegeschillen van het Permanent Hof van Arbitrage in te roepen, tenzij de Overeenkomstsluitende Partijen anderszins overeenkomen. Het scheidsgerecht beslist met meerderheid van stemmen.

9. In zijn uitspraak vermeldt het scheidsgerecht waarop zijn beslissing rechtens en feitens is gegrond en omkleedt deze met redenen. Het kan op verzoek van een Overeenkomstsluitende Partij de volgende herstelregelingen uitspreken :

a) een verklaring dat een handeling van een Overeenkomstsluitende Partij in strijd is met haar verplichtingen uit hoofde van deze Overeenkomst;

b) een aanbeveling dat een Overeenkomstsluitende Partij haar handelingen in overeenstemming brengt met haar verplichtingen uit hoofde van deze Overeenkomst; of

c) eender welke andere vorm van herstelregeling waarmee de Overeenkomstsluitende Partij tegen wie de uitspraak is gericht, instemt.

10. De scheidsrechterlijke uitspraak is onherroepelijk en bindend voor de Partijen bij het geschil.

11. Elke Overeenkomstsluitende Partij draagt de kosten van haar vertegenwoordiging in de procedure. De kosten van het scheidsgerecht worden in gelijke delen gedragen door de Overeenkomstsluitende Partijen, tenzij het gerecht een andere kostenverdeling vastlegt.

HOOFDSTUK III. — Slotbepalingen

Artikel 21

Vorige investeringen

Deze Overeenkomst is eveneens van toepassing op investeringen die vóór de inwerkingtreding van deze Overeenkomst werden gedaan door investeerders van een Overeenkomstsluitende Partij op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij, in overeenstemming met de wetten en voorschriften van laatstgenoemde.

Artikel 22

Inwerkingtreding en duur

1. Deze Overeenkomst treedt in werking één maand na de datum waarop de Overeenkomstsluitende Partijen de akten van bekrachtiging hebben uitgewisseld. Ze blijft van kracht gedurende een tijdvak van tien jaar.

Tenzij ten minste zes maanden vóór de datum van het verstrijken van de geldigheidsduur door een van beide Overeenkomstsluitende Partijen mededeling van beëindiging is gedaan, wordt deze Overeenkomst telkens voor een tijdvak van tien jaar stilzwijgend verlengd, met dien verstande dat elke Overeenkomstsluitende Partij zich het recht voorbehoudt de Overeenkomst te beëindigen met inachtneming van een opzegtermijn van ten minste zes maanden vóór de datum van het verstrijken van de lopende termijn van geldigheid.

2. Ten aanzien van investeringen die vóór de datum van beëindiging van de Overeenkomst zijn gedaan, blijft deze van kracht gedurende een tijdvak van tien jaar vanaf de datum van beëindiging.

Ten blijk van waarvan de ondergetekende vertegenwoordigers, daartoe naar behoren gemachtigd door hun onderscheiden Regeringen, deze Overeenkomst hebben ondertekend.

Gedaan te Mexico op 27 augustus 1998 in twee oorspronkelijke exemplaren in de Nederlandse, de Franse, de Spaanse en de Engelse taal, zijnde alle teksten gelijkelijk authentiek. In geval van verschil in uitlegging is de Engelse tekst doorslaggevend.

Voor de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie :

Voor de Regering van de Verenigde Mexicaanse Staten

Voor de Regering van het Koninkrijk België handelend zowel in eigen naam als in naam van de Regering van het Groothertogdom Luxemburg,

Voor de Vlaamse Regering,

Voor de Waalse Regering,

en Voor de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,